

NADZWYCZAJNE | ONLINE

DNI TISCHNEROWSKIE

18–20.11
2020

NADZIEJA RAZ JESZCZE

PROGRAM

18.11 | ŚRODA

- godz. 17.00** **UROCZYSTE OTWARCIE**
Nadzwyczajnych Dni Tischnerowskich
- NADZIEJA MIMO WSZYSTKO**
spotkanie z udziałem **Anny Dymnej**
prowadzenie **red. Wojciech Bonowicz**
- godz. 18.00** **CZYTAMY TISCHNERA**
Ingarden – fragment książki „Alfabet Tischnera”
czyta **Jerzy Trela**
- godz. 18.30** **MISTRZOWIE TISCHNERA | ROMAN INGARDEN**
rozmowa z udziałem **dra Pawła Rojka**
– filozofa i socjologa UJ
prowadzenie **red. Wojciech Bonowicz**
- godz. 20.00** **MYŚLENIE W POGODZIE DUCHA**
spotkanie z udziałem **prof. Krzysztofa Ingardena**
– architekta, wnuka Romana Ingardena
prowadzenie **red. Wojciech Bonowicz**

19.11 | CZWARTEK

- godz. 11.00** **WĘDRÓWKI W KRAINĘ FILOZOFÓW**
Co znaczy myśleć? – webinar
z udziałem **dra hab. Łukasza Tischnera**
prowadzenie **Agnieszka Forys**
- godz. 18.00** **CZYTAMY TISCHNERA**
Wojtyła – fragment „Alfabetu Tischnera”
czyta **Jacek Romanowski**
- godz. 18.30** **MISTRZOWIE TISCHNERA | KAROL WOJTYŁA**
rozmowa z udziałem filozofów:
dr Marii Karolczak i **prof. Karola Tarnowskiego**
- godz. 20.00** **WIECZÓR Z TISCHNEREM**
Tischner na ekranie – pokaz archiwaliów
wprowadzenie **red. Wojciech Bonowicz**
– kierownik archiwum Tischnera w IMJT

20.11 | PIĄTEK

- godz. 11.00** **WĘDRÓWKI W KRAINĘ FILOZOFÓW**
W poszukiwaniu nadziei – webinar
z udziałem **dr Marii Karolczak**
prowadzenie **Agnieszka Forys**
- godz. 18.00** **CZYTAMY TISCHNERA**
Kępiński – fragment książki „Alfabet Tischnera”
czyta **Radosław Krzyżowski**
- godz. 18.30** **MISTRZOWIE TISCHNERA | ANTONI KĘPIŃSKI**
rozmowa z udziałem **red. Anny Matei**
– autorki biografii Antoniego Kępińskiego
prowadzenie **red. Wojciech Bonowicz**
- godz. 20.00** **WIECZÓR Z TISCHNEREM**
Świat Tischnerów – w poszukiwaniu korzeni
spotkanie z udziałem **Marka i Łukasza Tischnerów**
– bratanków księdza profesora

21.11 | SOBOTA

- godz. 17.00** **GALA WRĘCZENIA**
NAGRODY ZNAKU I HESTII
IM. KS. J. TISCHNERA
retransmisja spotkania z udziałem laureatów:
Roberta Piłata, Aleksandry Domańskiej,
Mariny Hulii oraz ks. Adama Bonieckiego,
Henryka Woźniakowskiego
i Miłosa Puczyłłowskiego
prowadzenie **Jolanta Kogut**

Zapraszamy do udziału w spotkaniach online:
fb.com/JozefTischner
fb.com/dni.tischnerowskie
fb.com/InstytutTischnera
więcej info na:
www.tischner.pl

ORGANIZATORZY:

WSPÓLORGANIZATORZY:

Dofinansowano ze środków
Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego
podlegających z Funduszu Promocji Kultury

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego

PARTNERZY:

NADZIEJA RAZ JESZCZE

temat przewodni

Nadzwyczajnych Dni Tischnerowskich

Jak wyglądałby nasz obecny świat, gdyby spojrzeć nań oczami ks. Józefa Tischnera?

Odsłoniłby się nam zapewne obraz ludzi, którzy biegają za różnymi nadziejami. Ludzie ci czują się nieco zagubieni: boją się takich czy innych zagrożeń, nie są też pewni, czy decyzje, jakie podejmują, nie sprowadzą na nich jakiegoś nieszczęścia. W wielu sprawach trudno im ustalić, co jest prawdą, a co nie jest. **Nie tylko przyszłość, ale nawet teraźniejszość nie rysuje się im zbyt wyraźnie.** Jak sprawić, żeby w tej sytuacji umieli odróżnić nadzieję rzetelną od tej, która jest tylko iluzją i prowadzi ich ku klęsce? **I co zrobić, żeby ludzie, w imię rozbieżnych nadziei, nie toczyli ze sobą wojen na słowa, a z czasem – na pięści?**

Niewątpliwie moment nie jest zwyczajny – pandemia, która się pojawiła, zmusiła nas wszystkich do zmiany stylu życia, a może też do przemyślenia, co jest tego życia najważniejszą treścią. **A ponieważ czas nie jest zwyczajny, więc i Dni Tischnerowskie odbędą się w formule nadzwyczajnej.** Będzie je można śledzić w Internecie. Tematem przewodnim będzie nadzieja. Dokładniej: „Nadzieja raz jeszcze” – bo już raz podczas Dni Tischnerowskich w Krakowie o nadziei dyskutowano. Przed laty w jednym z tekstów Tischner pytał (powołując się na Alberta Camusa), **czy mamy prawo mieć przynajmniej nadzieję na nadzieję.** Trzeba do tego pytania wrócić. Trzeba się zastanowić, **co się dzieje z naszą – polską, europejską, globalną – nadzieją?**

Nadzieja nie jest po prostu optymizmem. Jest raczej wiarą, że człowiek będzie potrafił rozwiązywać konflikty, które sam tworzy, że wyjdzie z nich mądrzejszy, że w ostateczności nawet jego gniew okaże się twórczy. Na czym opiera się ta wiara? U Tischnera ma ona fundament w religii – ale też w przekonaniu o dobrej woli, która mieszka w każdym człowieku. Nie jest nadzieją wmawianie sobie, że „wszystko będzie dobrze”. **Nadzieja nie jest naiwnością,** wie, że nic na tym świecie nie przychodzi bez wysiłku. Płyne ona do nas od konkretnych ludzi, których spotykamy – od tych, którzy wcześniej mieli nadzieję i którzy według niej żyli. To dlatego **podczas Nadzwyczajnych Dni Tischnerowskich przypomnimy trzy osoby, które w życiu Tischnera odegrały znaczącą rolę: Romana Ingardena, Karola Wojtyłę i Antoniego Kępińskiego.** Bez przesady można powiedzieć, że **byli oni dłań „nauczycielami nadziei”.** Wsłuchując się w opowieści o nich, ale też w słowa samego Tischnera – będziemy się starali lepiej zrozumieć naszą własną sytuację.

18.11
ŚRODA

godz. 17.00

NADZIEJA MIMO WSZYSTKO

spotkanie z **Anną Dymną**

prowadzenie: **Wojciech Bonowicz**

„To co budujesz latami, może runąć w ciągu jednej nocy – buduj mimo wszystko”.

Te słowa to fragment wiersza, który można znaleźć na stronie Fundacji Anny Dymnej „Mimo Wszystko”.

O tym, czym jest nadzieja i jak ludzie radzą sobie wtedy, gdy ich nadzieja jest poddawana próbie, z twórczynią fundacji rozmawiać będzie Wojciech Bonowicz.

Pretekstem do rozmowy będzie nowy zbiór nieznanych tekstów ks. Józefa Tischnera zatytułowany tak jak spotkanie: „Nadzieja mimo wszystko”. Książka ukaże się specjalnie na Nadzwyczajne Dni Tischnerowskie.

18.11
ŚRODA

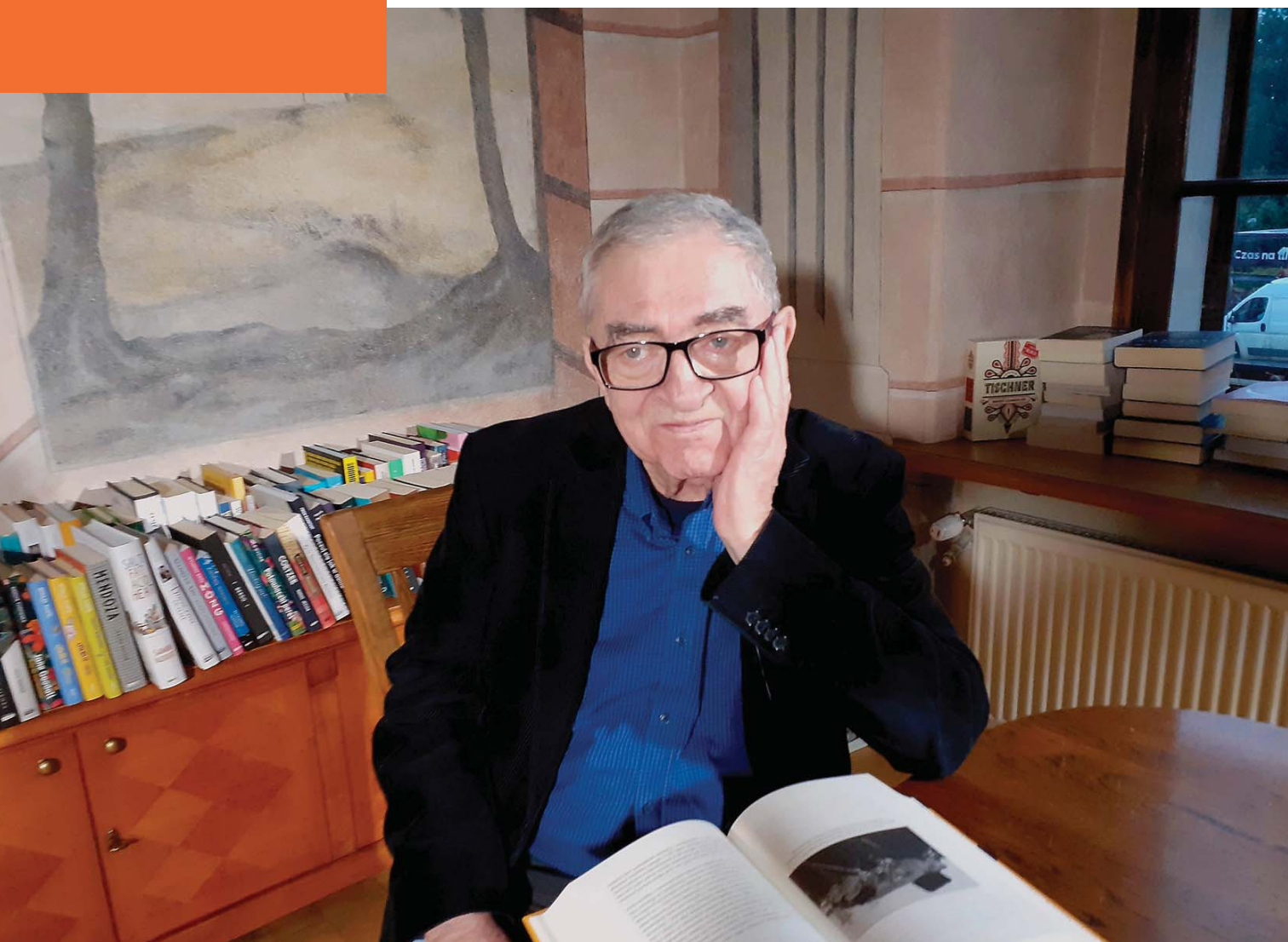
godz. 18.00

CZYTAMY TISCHNERA

Ingarden – fragment książki „Alfabet Tischnera”
czyta **Jerzy Trela**

Jesienią 1957 roku Tischner zaczął studia pod kierunkiem profesora Romana Ingardena. Był w tym czasie jedynym studentem filozofii w Polsce, któremu pozwolono studiować na świeckiej uczelni, mimo że nosił sutannę.

„Czasami Ingarden wyrywał mnie do odpowiedzi; kiedy trzeba było dokonać interpretacji tekstu, to jeszcze pół biedy, ale jak kazał opisywać piec, to włos mi się jeżył”, opowiadał ks. Józef Tischner. Fragmenty wspomnień o Romanie Ingardenie – filozoficznym mistrzu ks. Tischnera, przeczyta Jerzy Trela.

18.11 ŚRODA

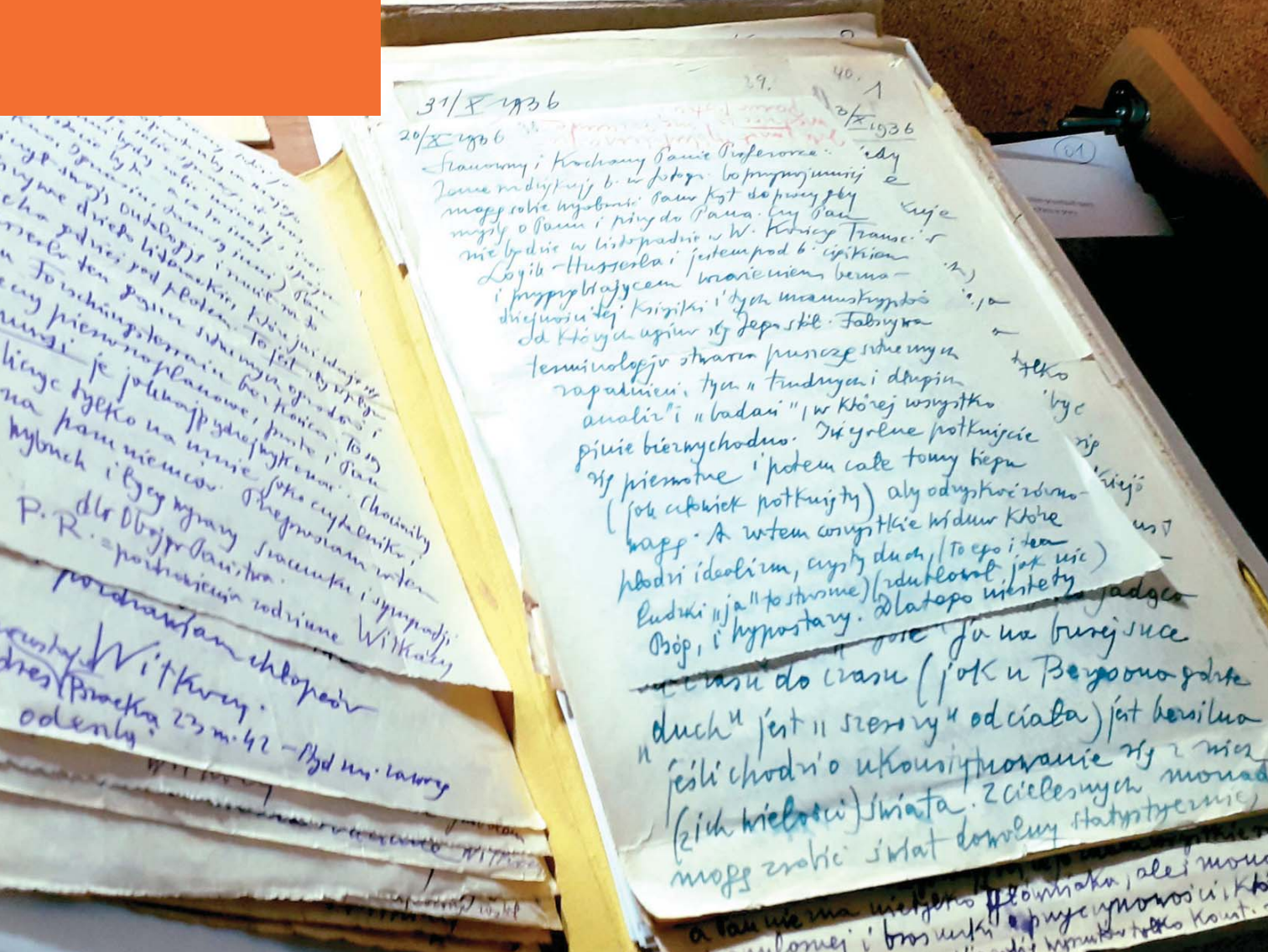
godz. 18.30

MISTRZOWIE TISCHNERA | ROMAN INGARDEN

rozmowa z udziałem dra Pawła Rojka
i red. Wojciecha Bonowicza

Rok 2020 jest Rokiem Romana Ingardena. Od śmierci tego wybitnego filozofa minęło dokładnie pół wieku. Pozostały po nim nie tylko liczne książki i rozprawy naukowe, ale też ogromna korespondencja, udostępniona od kilku lat w Internecie. Po co warto sięgnąć? Co z myśli Ingardena może się nam dziś przydać?

Które wątki jego dzieła nie zostały należycie docenione? O tym w rozmowie z Wojciechem Bonowiczem opowie dr Paweł Rojek – filozof i socjolog, wykładowca Uniwersytetu Jagiellońskiego.

18.11
ŚRODA

godz. 20.00

MYŚLENIE W POGODZIE DUCHA

spotkanie z udziałem **prof. Krzysztofa Ingardena**
– architekta, wnuka Romana Ingardena
prowadzenie **red. Wojciech Bonowicz**

„Zawsze niesłuchanie pogodny, niesłuchanie sympatyczny”,
wspominał Romana Ingardena ks. Józef Tischner.

„Myślę, że jest coś takiego jak myślenie w pogodzie ducha.
I Ingarden to miał”.

A jak wspomina wybitnego uczonego jego wnuk? Jaki obraz autora
„Sporu o istnienie świata” zachował się w rodzinnej pamięci? I czy
Roman Ingarden jest jakoś obecny w dziełach tworzonych przez
Krzysztofa Ingardena?

O tym z wybitnym polskim architektem, Krzysztofem Ingardenem
rozmawiać będzie Wojciech Bonowicz.

19.11
CZWARTEK

godz. 11.00

WĘDRÓWKI W KRAINĘ FILOZOFÓW

„Co znaczy myśleć?” – webinar

prowadzenie: **Agnieszka Foryś** i **dr hab. Łukasz Tischner**

„Myślenie nie przepowiada przyszłości, nie opowiada o niewidzialnej stronie świata, nie uczy człowieka panować nad żywiołami tej ziemi”, pisał ks. Józef Tischner.

„Ono oczyszcza śmietnik, jaki codzienność robi nam z głowy”.

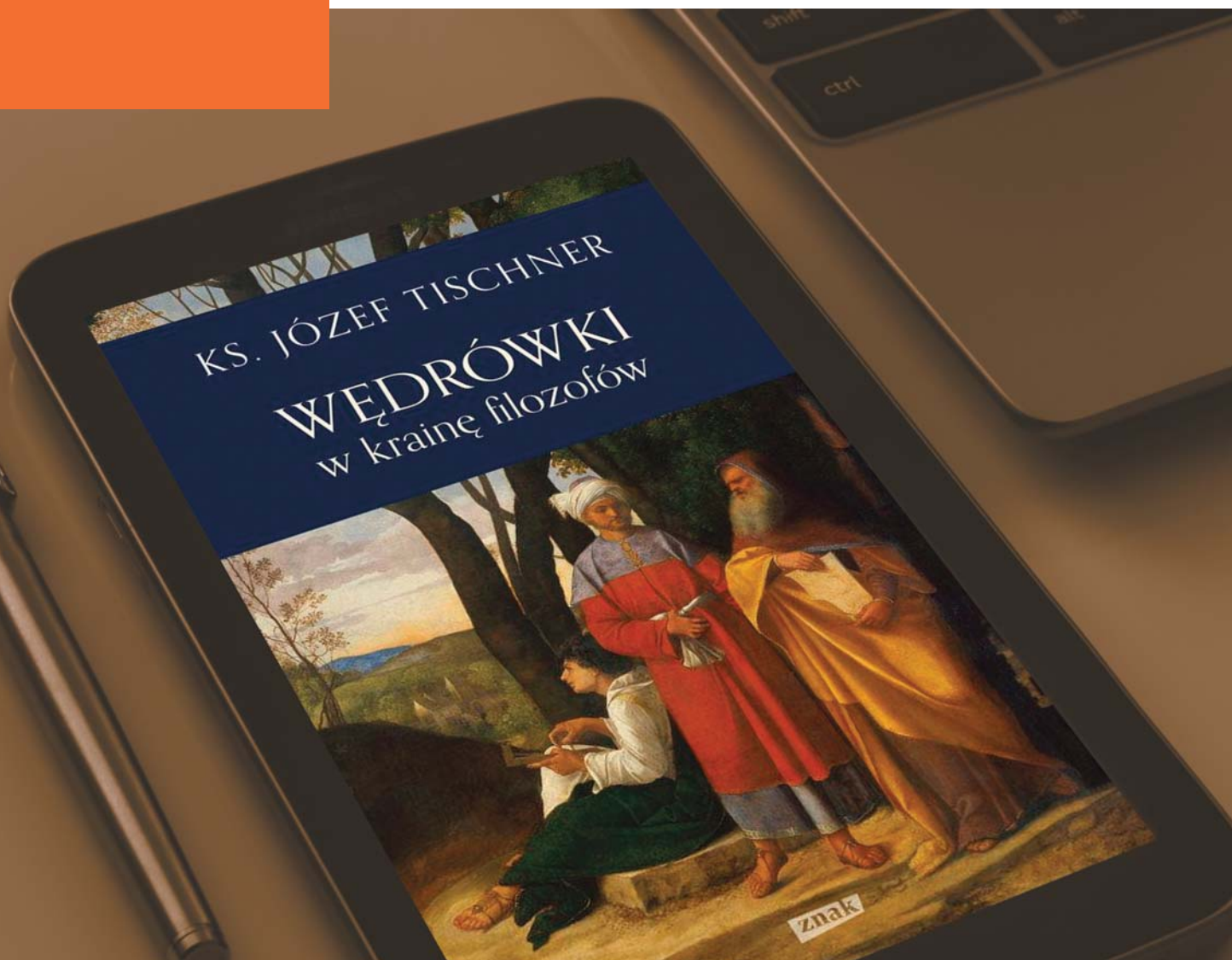
Czy tylko tyle? A może – aż tyle?

O tym, co to jest myślenie i jakie jest jego znaczenie w ludzkim życiu, rozmawiać będzie z uczestnikami webinaru

Agnieszka Foryś – polonistka, nauczycielka VII LO w Krakowie

i dr hab. Łukasz Tischner – historyk literatury, wykładowca UJ.

Pretekstem to rozmowy będą gawędy radiowe ks. Tischnera zebrane w tomie „Wędrowki w krainę filozofów”.

19.11
CZWARTEK

godz. 18.00

CZYTAMY TISCHNERA

Wojtyła – fragment „Alfabetu Tischnera”
czyta **Jacek Romanowski**

„Świat – mówił doktor Karol Wojtyła – stoi na głowie, bo to, co naprawdę cenne, ceni najmniej, a to, co mało cenne, stawia na szczycie wartości. A cóż jest najcenniejsze? Najcenniejsze jest ubóstwo. Gdzie jest ubóstwo, tam jest wolność”.

Te słowa swojego wykładowcy ks. Józef Tischner zapamiętał na całe życie.

Fragmety jego opowieści o spotkaniach z kardynałem Wojtyłą, a potem papieżem Janem Pawłem II usłyszymy w interpretacji Jacka Romanowskiego.

19.11
CZWARTEK

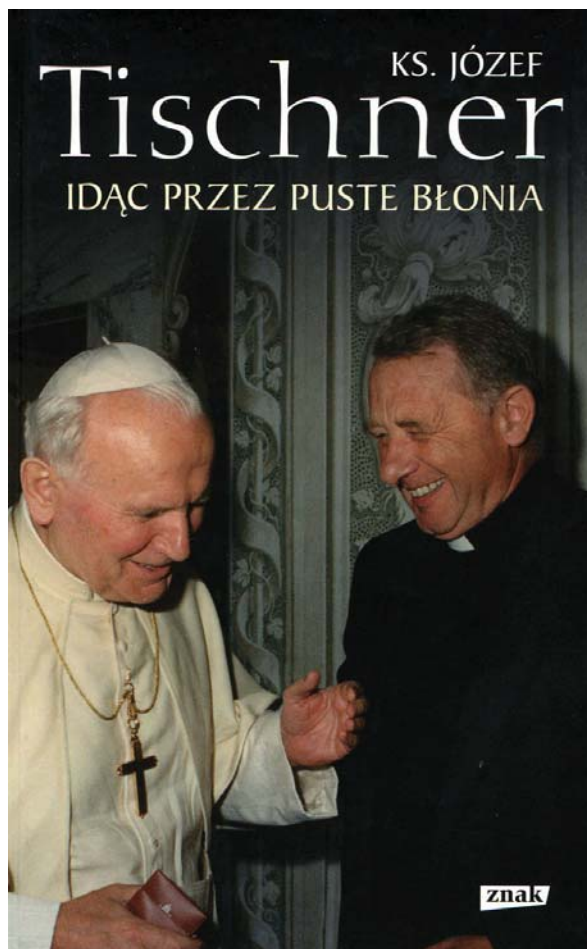
godz. 18.30

MISTRZOWIE TISCHNERA | KAROL WOJTYŁA
rozmowa z udziałem **prof. Karola Tarnowskiego**
i **dr Marii Karolczak**

Zdaniem ks. Józefa Tischnera, ksiądz – a potem biskup i kardynał – Wojtyła fascynował niekonwencjonalnym duszpasterstwem i tym, że sprzyjał pluralizmowi w krakowskim Kościele. Wiele ze swoich doświadczeń przeniósł potem do Watykanu. Dziś zapomina się o wielu rewolucyjnych wręcz gestach Jana Pawła II, a nowe pokolenia stykają się najczęściej albo z bezwarunkowym kultem jego osoby, albo z jej krytyką. Czy jesteśmy w stanie spojrzeć na dorobek kard. Wojtyły i papieża Jana Pawła II obiektywnie? Nad tym i innymi pytaniami zastanawiać się będą filozofka i filozof, reprezentujący różne pokolenia – dr Maria Karolczak i prof. Karol Tarnowski.

*„On wie, co to jest miłość, a ja nie wiem.
Dlatego jest dla mnie fundamentem”*
– pisał o Janie Pawle II ks. Tischner.

*„Był obdarzony niezwykłym talentem
obserwacji. A wszystko, co dostrzegł, odnosił
do Boga, który jest miłością”*
– napisał po śmierci Tischnera Papież.

19.11
CZWARTEK

godz. 20.00

WIECZÓR Z TISCHNEREM | TISCHNER NA EKRANIE

pokaz archiwaliów
wprowadzenie **red. Wojciech Bonowicz**

Archiwum Instytutu Myśli Józefa Tischnera w Krakowie od wielu lat gromadzi programy telewizyjne oraz zapisy audio i wideo ze spotkań z udziałem księdza Józefa Tischnera. W zbiorach archiwum są zarówno filmy i audycje przygotowane przez profesjonalistów, jak i materiały zarejestrowane przez amatorów.

Tak jak w poprzednich latach, podczas specjalnego pokazu Wojciech Bonowicz - kierownik archiwum Tischnera w IMJT - zaprezentuje niektóre z nich, opatrując je komentarzem historycznym.

20.11
PIĄTEK

godz. 11.00

WĘDRÓWKI W KRAINĘ FILOZOFÓW

„W poszukiwaniu nadziei” – webinar

prowadzenie: **dr Maria Karolczak**

Nadzieja to przewodni temat tegorocznych Nadzwyczajnych Dni Tischnerowskich. Pojawi się on także podczas jednego z webinarów, który poprowadzi Maria Karolczak – filozof IMJT. Czy Tischner miał rację, kiedy pisał, że nadzieja bierze się z uczestnictwa i odkrycia, jak wiele łączy mnie z innymi? A może trzeba nadziei szukać w samym sobie? Czy nadzieja to coś osobistego, czy coś, co koniecznie trzeba dzielić z innymi ludźmi?

NADZWYCAJNE | ONLINE
DNI TISCHNEROWSKIE | 18–20.11
2020

„Kiedy patrzę na moją robotę jako księdza i filozofa, wtedy łapię się na tym, że przez te kilkadziesiąt lat pracowałem głównie nad ludzką nadzieją. Nad miłością innych człowiek nie pracuje, bo każdy sam musi pracować nad swoją własną miłością. Prawdę powiedziawszy, nad wiarą też nie ma co pracować, albo – niestety – nie dana. Natomiast nad ludzką nadzieją od przedszkolaka, ucznia, aż do dorosłego w rozmaitych sytuacjach, na rozmaitych życiowych zakrętach wciąż trzeba pracować” .
ks. Józef Tischner

20.11
PIĄTEK

godz. 18.00

CZYTAMY TISCHNERA

Kępiński – fragment książki „Alfabet Tischnera”
czyta **Radosław Krzyżowski**

„U Heideggera jest bardzo interesująca analiza lęku i strachu, ale kiedy przeczytałem *Lęk* Kępińskiego, byłem zafascynowany: Heidegger wyróżnił dwa rodzaje lęku, a Kępiński chyba z pięćdziesiąt! Wtedy pomyślałem: »Jak ten facet umie czytać ludzkie doświadczenie!«. I zrozumiałem, że można robić filozofię człowieka, opierając się na doświadczeniu”.

Takich spostrzeżeń ks. Józefa Tischnera odnoszących się do myśli Antoniego Kępińskiego jest wiele. Usłyszymy je w wykonaniu Radosława Krzyżowskiego.

20.11
PIĄTEK

godz. 18.30

MISTRZOWIE TISCHNERA | ANTONI KĘPIŃSKI

rozmowa z udziałem **Anny Matei**

– autorki biografii Antoniego Kępińskiego

prowadzenie **red. Wojciech Bonowicz**

„Poznanie Kępińskiego. Biografia psychiatry” – taki tytuł nosi książka Anny Matei poświęcona postaci wybitnego uczonego, który zmienił oblicze polskiej psychiatrii.

O tym, jak wielka było ta zmiana, na czym polegała i jak to się stało, że właśnie Kępiński był jej głównym inspiratorem, ze znaną krakowską dziennikarką rozmawiać będzie Wojciech Bonowicz – autor biografii ks. Tischnera.

20.11
PIĄTEK

godz. 20.00

WIECZÓR Z TISCHNEREM

Świat Tischnerów – w poszukiwaniu korzeni
spotkanie z udziałem **Marka i Łukasza Tischnerów**
– bratanków księdza profesora.

Zaproszenie do rozmowy o stryju Józiu, przyjęli Marek Tischner, dr weterynarii, specjalizujący się w rozrodzie koni oraz Łukasz Tischner, dr nauk humanistycznych, badający związki literatury z filozofią i religią.

Z Jolą Kogut rozmawiają o swoich wspomnieniach z dzieciństwa i młodości związanych ze stryjem. O tym, jak go zapamiętali i jak wpłynął na ich życiowe wybory.

ORGANIZATORZY:

INSTYTUT **J**TISCHNERA
MYŚLI **Ó**ZEFA

WSPÓŁORGANIZATORZY:

Dofinansowano ze środków
Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego
pochodzących z Funduszu Promocji Kultury

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego

PARTNERZY:

FUNDATOR NAGRODY

